

‘De samenleving heeft weer een anker nodig’

INTERVIEW Duivenaar Sid Lukkassen schreef *Avondland & identiteit*, over de bedreigingen die op Europa afkomen. Hij werkte eraan tijdens zijn promotieonderzoek in Nijmegen.

door René Boekhorst

Hij geniet van het raadslidmaatschap. VVD'er Sid Lukkassen noemt zich als geboren en getogen Duivenaar loyaal aan de lokale politiek. „Bovendien bevalt de plattelandslucht me goed. Hier is meer ademruimte dan in de grote stad.”

Klinkt bescheiden, maar de 27-jarige liberaal is een wereldburger die veel van uiteenlopende internationale kwesties weet. Dat wordt duidelijk uit *Avondland & identiteit*, dat Lukkassen schreef terwijl hij werkt aan zijn proefschrift *Democratie en de condities van communicatie*. Over een half jaar hoopt hij aan de Radboud Universiteit in Nijmegen te promoveren.

Waarom dit boek?

„Er pakken zich donkere wolken samen boven Europa, het Avondland. Er zijn al decennia geen oorlogen meer geweest, er is geen nationalisme en we zijn een lichtend voorbeeld voor kosmopolitische denkers geworden. Toch zijn er bedreigingen. Economische, vanwege China, maar ook politieke – kijk naar de spanningen met Rusland – en religieuze, door de islam.”

En dat alles verwerkte u in één boek?

„Ja, maar dat kostte me wel twee jaar. Je hoort steeds van die tsjakkaverhalen over hoe goed het wel niet gaat met Nederland. Dat is niet zo. Zo is de multiculturele samenleving mislukt. Daarnaast mag het bijna nooit meer ergens over gaan. Zorg ervoor dat we geld hebben; dan verdwijnen de problemen vanzelf, wordt gezegd. Ook dat klopt niet. We zijn rijker geworden, maar de problemen zijn niet afgenomen.

We zijn alleen maar vluchtiger geworden. De samenleving mist een anker.”

Hebt u hier een verklaring voor?

„De maatschappij is sinds de linkse revolutie van 1968 sterk veranderd. We zijn anti-hiërarchischer geworden, de schooluitval is toegenomen en door de hippies namen ‘seks, drugs en rock-'n-roll’ en het antifamiliegevoel een vlucht.”

Aha, het is de schuld van links...

„Nou, links heeft sinds 1968 wel de intellectuele wereld in z'n greep gekregen. Het won de strijd om de universiteiten, en de bedrijven waren voor rechts. Het gevolg van de linkse machtsgreep is dat rechts als anti-intellectueel wordt gezien, als oppervlakkiger – van de groei en de banen.”

Belicht u dat in uw boek?

„Ja, want door die linkse machtsgreep zijn we vluchtiger geworden. Er is te weinig

PASPOORT

- **Naam:** Sid Lukkassen
- **Geboren:** 30 juni 1987
- **Woonplaats:** Duiven
- **Opleidingen:** basisschool Het Klokhuis Duiven, Candea College Duiven (havo), Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (geschiedenis), Radboud Universiteit (geschiedenis en filosofie); nu promotieonderzoek
- **Politieke partij:** VVD (Lukkassen is kandidaat-lid voor Provinciale Staten en was als milieu-onderzoeker assistent van Tweede Kamerlid Remco Dijkstra)
- **Avondland & identiteit** wordt 22 februari van twee tot vier uur gepresenteerd in het Duivense CCOG

wat ons bindt. We zijn meer op YouTube bezig dan met onze burens. Er is een gebrek aan het geven van een zinvolle invulling aan vrijheid, terwijl mensen juist behoefte hebben aan houvast. Vinden ze dat niet in het leven, dan wel in de religie.”

Maar raakt dit aan Europa en zijn identiteit?

„Door die maatschappelijke vluchtigheid negeren we signalen om ons heen. Neem Pegida, verontruste mensen die zich zorgen maken over de islamisering van hun land. Wij kunnen dit geen plaats meer geven. Zelfs Angela Merkel, de bondskanselier die ooit Berlijn niet op de landkaart kon aanwijzen, lukt dat niet. Ze noemde Pegida de xenofobie van koude, lege zielen. Fout. We moeten de toename van dat gevoel van onbehagen juist serieus nemen.”

Over de islam gesproken: gelooft u?

„Nee. In het geloof bepaalt God alles, en dat is wezenlijk anders dan waar ik voor sta. Ik benader alles wetenschappelijk; iets moet doorgrond en verklaard kunnen worden. Ik ben agnost. Als God bestaat, is Hij per definitie zo groot dat Hij buiten het menselijk kenvermogen valt. Ik zeg 'nee' tegen de perceptie die de mens van God en het geloof heeft. Geloof begint waar rede en waarnemingen ophouden.”

U bent geen domme jongen.

„Nou, op de basisschool kreeg ik wél het advies vmbo. Gelukkig had ik de Cito-toets goed gemaakt, zodat het nog havo werd. Ik bleek goed in Engels, biologie, maatschappijleer en natuurwetenschappen. Na het middelbaar onderwijs ging ik naar de HAN en daarna naar de universiteit, waar ik geschiedenis en filosofie studeerde.”

Is er in uw leven plaats voor onschuldig vermaak? Voor voetbal, bijvoorbeeld?

„Voetbal? Nooit. Voetbal is bijna religie. Mensen maken zich van iets anders afhankelijk. Bij winst voelen ze zich gelukkig en bij verlies hebben ze een rotweekend. Ik vind videogames leuk. Daarnaast doe ik aan jiu-jitsu en kickboksen. Een goede uitlaatklep, want er zit zoveel in mijn hoofd. Maar voetbal? Nee, dat is de ultieme vorm van brood en spelen.”

■ Sid Lukkassen in zijn tuin. „De arend zou je kunnen zien als Europa dat zijn eigenwaarde hervindt en zijn vleugels uitslaat.” foto Jan van den Brink